

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

„Zeppelin“ nad Sredozemskim morjem

Zračni orjak je že 40 ur na potu — Posadka s potniki šteje 63 mož — Polet preko Francije in Italije — Zrakoplov se bo vračal preko Beograda in Budimpešte

Friedrichshafen, 26. marca. V nedeljo zvečer je nemški zrakoplov »Groß Zeppelin« nastopil svoj že dolgo napovedani polet po južni Evropi. Iz Friedrichshafna je krenil najprej v smeri proti južni Franciji, od tam pa preko Marseille v Rim, nato čez Sredozemsko morje v Palestino in Malo Azijo, od koder se bo vrnil preko Carigrada, Sofije, Beograda, Budimpešte in Dunaja nazaj v Friedrichshafen. Zrakoplov nosi s seboj 16.000 pisem in poštinih paketov, določenih za večja mesta onih držav, ki jih bo pasiral med svojim poletom.

Zrakoplov je dobro založen z gorivom ter nosi 11.000 kubikov bencola in 22.000 kubikov pogonskega plina. Polnjen je z vodikom, ki ima isto težino kakor zrak, tako da ni nevarnosti, da bi mogel izgubiti ravnotežje. Proga je preračunjena na okroglo 8000 km. Poleta se udeležijo med ostalimi gosti tudi grofica Brendenstein - Zeppelin. Malo pred startom so odkrili skritega v kabini nekega Fridricha Herzoga, natakara iz Solnograda, ki je pred par dnevi zapustil svojo službo z namenom, da se kot zastojnik udeleži Zeppelinovega poleta. Imel pa je smolo, ker so ga še pravočasno odkrili in seveda izkrcali. Med ostalimi potniki je več inženjerjev, ki bodo kontrolirali funkcioniranje motorjev in ostalih navigacijskih naprav, nekaj uglednejših novinarjev in zdravnik dr. Friedrich Weisel. Skupno šteje posadka s potniki 63 mož. Start se je izvršil brezhibno, dasiravno vreme ni bilo baš najugodnejše.

Pariz, 26. marca. Zrakoplov »Zeppelin« je v višini 600 do 800 m letel nad dolino Rhone in je včeraj jutraj preletel Marseille. Ob 2. popoldne je bil nad Korziko, ob 3. pa je dosegel Rim, kjer je krožil četrt ure nad mestom. Povsod, koder se je pokazal, so se zbirali ljudje na ulicah in z zanimanjem opazovali kretanje zračnega kolosa. »Zeppelin« je preletel tudi vatiškansko državo. Med poletom nad palačo Chigi je vrzel poslanico v nemških državnih barvah. V Rimu so pozdravila »Zeppelina« italijanska vojaška letala, ki so ga obkroževala ter nekaj časa spremljala v smeri proti jugu. Ob 17. je »Zeppelin« letel nad Napoljem in nato krenil dalje v južni smeri. Zvečer je bil »Zeppelin« že nad Krfom, ob 21. jutraj pa je preletel Gerogombos na Kefaleniji.

Beograd, 26. marca. Po informacijah tukajšnjega Aero-kluba bo zrakoplov »Groß Zeppelin« tekot današnjega dne pozno popoldne ali v prvih večernih urah preletel našo državo. Kakor pa vse kaže, bo pasiral samo Beograd in bo nato krenil v direktni smeri na Budimpešto, tako da ne bo letel nad Zagrebom in Ljubljano, kakor se je prvotno mislilo. Med poletom nad našo državo bo vrzel, brzkone v okolici Beograda, pošto za nemško agencijo Ulstein. Kdor najde pismo in ga odda na pošto, dobi 500 Din nagrade.

Največji nemški parnik v plamenu

Davi je začel v Hamburgu goreti novi orjaški parnik »Evropa«
Požar opoldne še ni bil pogašen

Hamburg, 26. marca. V tukajšnji ladjedelnici Blom & Fost je nastal danes jutraj ogromen požar, ki ob 12. še traja. V plamenih je velik parnik »Evropa«, čigar prostornina znaša 46.000 ton. »Evropa« je dvojica »Bremena« in je bila tik pred izgotovitvijo. Ogenj je zajel ves spodnji del parnika in se naglo širi. Ogenj skušajo gasiti s kopnega in z morske strani. Zdi pa se, da bo parnik, ki je eden najmodernejših, kar jih je bilo zgrajenih po vojni in obenem največji nemški parnik, postal žrtev plamenov.

Primo de Rivera najavi svoj umik

Senzacionalna izjava španskega diktatorja. — Nepotrjene vesti o že izvršenem odstopu.

Madrid, 26. marca. Primo de Rivera je izročil tisku izjavo, v kateri pravi, da se ne čuti več niti dovolj mladega, niti dovolj močnega, da bi zahteval od kralja in naroda zaupanje še za nadaljnjih petih let. Zato bo že sedaj ukrenil vse glede svojega nasledstva. Potrebno je, da se vse to dobro pripravi, ker bi nenadna izprememba lahko rodila za državo katastrofalne posledice. Sanacija države se mora še nadalje gibanj v sedanjem pravcu, ker vidi le po tej poti izhod iz krize, v katero so pahnili državo prejšnji strankarsko-parlamentarni režimi.

Pariz, 26. marca. Iz Madrida so prispeli danes proti popoldnevi vesti, da je diktator Primo de Rivera že podal demisijo. Vesti še niso potrjene in jih doslej ni bilo mogoče prekontrolirati.

Žrtev igralnice v Monte Carlu

Misteriozna smrt dr. Radmila Gnjatića iz Sarajeva. — Umorili so ga baje nameščenci igralnice, ker jim je očital goljufijo.

Beograd, 26. marca. Nedavno je sprejel bivši narodni poslanec Kosta Gnjatić v Sarajevu iz Monte Carla uradno sporočilo, da je izvršil njegov sin nekako pred letom dni v Monte Carlu na zelo misteriozen način samomor. G. Kosta Gnjatić je po prejemu tega obvestila nemudoma sam odpotoval v Monte Carlo in osebno preveril njegovo vsebino. Rezultati te preiskave so

ga privedli do tega, da je poslal pretekli teden jugoslovenskemu poslaniku v Parizu dr. Miroslavu Spalajkoviću pismo, v katerem navaja, da je našel priče, ki bodo potrdile, da njegov sin dr. Radmilo Gnjatić ni izvršil samomora, nego da je bil potem, ko je priigra v montecarlovske igralnice velike svote denarja, ubit od nastavljenec igralnice. Kot prča navaja berlinskega od-

vetnika dr. Hermanna in pariške rentirko Vieillers, ki trdita, da je pokojni dr. Radmilo Gnjatić odkril razne nepravilnosti croupiera igralnice in jim to tudi javno očital. Ti so ga skupno z detektivki igralnice potisnili proti nekemu oknu in ga vrgli v globlino, kjer je obležal s težkimi poškodbami. V tem smislu je tudi pripovedoval dr. Radmilo Gnjatić usmiljenim sestram v montecarlovske bolnici, kar so te tudi potrdile očetu Kosti Gnjatiću s prošnjo, naj jih ne navaja kot priče. Kosta Gnjatić misli vložiti tožbo proti montecarlovske igralnici radi tega misterioznega umora, ki so ga izvršili njeni nameščenci. Na vsak način bo proces senzacionalen. Obrnil se je že tudi na državnega pravdnika v Monte Carlu, ki pa je opozoril, da bi bila čisto brezplodna vsaka tožba v samem Monte Carlu, ker uživa igralnica popolno imuneteto. Koncem pisma prosi Kosta Gnjatić našega pariškega poslanika Spalajkovića, da mu sporoči, ali bi bilo mogoče tožiti igralnico pri kakem francoskem sodišču.

Focheve svečanosti v Beogradu

Beograd, 26. marca. Danes dopoldne se je vršila v katoliški cerkvi spominna svečanost za pokojnim maršalom Fochom. Službi božji, ki se je vršila ob veliki asistenci, so prisostvovali kralj, celokupna generaliteta z ministrskim predsednikom generalom Pero Živkovićem na čelu, vsi člani vlade, ves diplomatski štab in mnogoštevno občinstvo. Zvečer bo general Kalafatović v radiju predaval o pokojnikovem življenju in delovanju.

Potresni sunki v Zagrebu

Zagreb, 26. marca. Včeraj ob 12 uri 53 minut, 31 sekund srednjeevropskega časa so zaznamenali seizmografi geofizičnega inštituta v Zagrebu dokaj močan potresni sunk. Na velikem Wieschertovem potresomeru je skočilo celo pero iz tečajev. Potres je stopil takoj v maksimalno fazo, tako da je že po nekoliko minutah prestalo gibanje tal. Po službenem poročilu zagrebskega geofizičnega inštituta leži epicenter potresnega sunka največ 25 km daleč od Zagreba. Največji strošaj tal je znašal okoli 400 mikronov v smeri proti severozapadu. Maksimalna faza potresa se je pričela v 12. uri 52 minut 35 sekund, t. j. 3 sekunde po pričetku samega potresnega sunka in trajala do 12. ure 52 minut 51 sekund. Zaključna faza je bila končana 4 minute pomej.

Senzacionalna aretacija v zagrebški preiskavi

Težko osumljenje upravnika novosadskega »Vidovdana«. — Nepojasnjeno bivanje v Zagrebu. — Fatalni gumbi na suknji. — Skrivnostni samomor študenta.

Zagreb, 26. marca. Sinoči je novosadska policija aretirala sodelavca in upravnika novosadskega »Vidovdana« Bogoljuba Rapajića. Osumljen je, da je soudeležben pri umoru Tonija Schlegla. Ugotovljeno je namreč, da je Rapajić 21. marca odpotoval v Zagreb, kjer se je nastanil v hotelu Royal. V soboto je Rapajić zopet odpotoval iz Zagreba. Obremenjuje ga zlasti to, da se opis morilca, ki ga je izdala policija na podlagi izpovedi očitavcev, frapantno strinja z njegovo osebo. On je visok 180 cm, kakor navaja tiralica, je nosil kosmat klobuk, črno suknjo in dolge hlače. Star je okrog 30 let. Najfatalejšje zanj pa je dejstvo, da manjkajo na njegovi suknji trije gumbi, kakor so po opisu očitavcev manjkali na suknji, ki jo je nosil morilec.

Rapajić zanika vsako krivdo in navaja dokaze, da se je mudil v Zagrebu po privatnih poslih. Zbiral je gradivo za jubilejno številko »Vidovdana«, na kar je iz Zagreba odpotoval v Oslje, kjer je v privatni zadevi posetil znanega industrijalka Teslića. Od tam se je še istega dne vrnil v Zagreb, kjer je bil v družbi mnogih ljudi v kavarni. Sključilo se na te ljudi dokazuje, da je bil v času od 7—11. zvečer na docela drugem kraju, kakor pa je bil izvršen umor.

Aretiranje Rapajića je v Novem Sadu najprej zaslišal šef tamošnje po-

licije Radenko Rakić. Na zahtevo zagrebske policije je bil ponoči v varnem spremstvu prepeljan v Zagreb, kjer bo danes konfrontiran z očitavci atentata. Istočasno je novosadska policija izvršila v prostorih »Vidovdana« hišne preiskave. O rezultatih teh preiskav čuva policija najstrožjo tajnost.

Zagreb, 26. marca. Policija vodi preiskavo v zadevi umora Tonija Schlegla v najširšem obsegu. Doslej je v zaporih zagrebske policije okrog 40 ljudi večinoma hrvatskih omladincev. Med drugimi je bil aretiran tudi novinar Dule Grković. Vendar pa policija doslej nima še nikakih pozitivnih dokazov, da bi bil med aretiranci pravi storilec.

Posebno pozornost posveča policija tudi samomoru dijaka Filipa Čanovića, ki se je v nedeljo vrغل s strehe petnadstropne palače in obležal mrtev na tla. Ker so našli na njegovem stanovanju večji denarni znesek, motiv samomora gotovo ni bila beda. Policija tudi dvomi, da so listine, ki so jih našli pri njem, pravilne. Sedaj si prizadeva, da točno ugotovi samomorilčev identitet. Ugotovljeno je, da je prišel v Zagreb par dni pred umorom. V ostalem pa posveča policija posebno pozornost vsem, ki so pred umorom prispeli v Zagreb in po umoru zopet izginili.

Prazniki v znamenju nesreč in pretepev

V nedeljo in včeraj so pripeljali v bolnico mnogo ponesrečencev in poškodovancev. — Odmev železniške nesreče pri Radohovi vasi.

Ljubljana, 26. marca.

V nedeljo in včeraj je bil na javno bolnico velik naval. Pripeljali so v bolnico iz raznih krajev mnogo ponesrečencev in poškodovancev. V Spodnji Šiški, znani milarni stanujoči 53-letni mlinar Martin Pišek je v soboto zvečer kramljaj s hrustom Zoržem. Živahni razgovor se je pa končno izpremenil v prepir. Zorž je Piška tako premetil da je moral na cvetno nedeljo iskati zdravniške pomoči v bolnici. Pri tvrdki Mergenthaler uslužbeni delavci 25-letni France Jeranič, 40-letni Martin Jaklič in kurjač 26-letni Tone Karpe so v nedeljo mirno sedeli v neki vođmatski gostilni. Po policijski uri so se vračali domov. Za njima pa je prihitel bolevit mersarski pomočnik ter je vsakega posebej z nožem močno obdelal po hrbtu. Iskati so morali zdravniške pomoči v bolnici. Mersarskega pomočnika so pozneje aretirali in zaprli. — Fran Polnar, trgovski pomočnik pri tvrdki Bohinec na Dunajski cesti, je v nedeljo s košom vozil po cesti iz Grosuplje proti Ljubljani. Na nekem kraju je bila cesta močno posuta z gramozom. Polnar je po nesreči zavozil na gramoz tako, da je kolo spodrsnilo ter je Polnar padel na cesto. Prebil si je desno čelo. — Pri lesni tvrdki na Bledu zaposleni žagar Miha Golč je bil v soboto zaposlen pri prekladanju hlodov. Po nesreči ga je debel hlod pritiskal čez trebuh, da je dobil težke notranje poškodbe. Sprva je bil v domači oskrbni, toda včeraj se je pripeljal v bolnico, ker so se pojavile komplikacije. — Na Poljanski cesti 48 stanujoči klepar 18-letni Josip Šorn se je včeraj vozil s košom po Kodeljevem. Med vožnjo je tako nesrečno padel s košela, da si je težko poškodoval levo nogo v kolku. — V neki gostilni v Štepanji vasi se je z žganjem krepčal 47-letni brezposelni delavec Tonček Divjak, ki je tudi brez stalnega bivališča. Ker je sitaril in nadlegoval goste, ga je neki gost prijel in postavil pod kap. Tam je Tonček obležal in ni mogel vstati. Začel je tožiti o bolečinah v desni nogi. Zlomil si je nogo v členku. Stražnik ga je hotel sprva aretirati zaradi pijanosti. Zeleni Henrik ga je že poljal na stražnico, ker so ga ugotovili, da ima zlomljeno nogo, so ga odpeljali v bolnico.

Vsakomur je še v spominu težka železniška nesreča, ki se je pripetila 17. tm. pri Radohovi vasi, ker se je smrtno ponesrečil lesni trgovec in posestnik France Lampret, a težko je bila poškodovana gostilničarjeva hčerka Gabrijela Facini iz St. Vida pri Stični. Facinijevo je zdravnik dr. Jenko lečil. Ker ima zlomljeno desno nogo, je včeraj prišla v bolnico, da ji nogo zdravijo. Kakor pripoveduje Facinijeva, se je ponesrečen Lampret vozil iz Velikega Gabra proti Radohovi vasi. Spotoma je srečal njo

ter jo povabil, naj prisede k njemu. Ona je bila namenjena na radohovski kolodvor, da bi se od tam z vlakom odpeljala do St. Vida. Ker je bilo že pozno, je zadnji trenotek Lampret konja pognal, da bi pravočasno prišla do vlaka. Naglica ni nikjer dobra.

Gerošev proces

Krivače, 26. marca. Danes dopoldne se je nadaljevala razprava proti podpolkovniku. Tudi vse danes zaslišane priče niso izpovedale ničesar prečnega in obremenilnega. Vse obtožbe so bolj pavšalne.

Stalin odhaja na dopust zavoljo preutrujenosti

Moskva, 26. marca. Pred nekaj dnevi se je dal Stalin zdravniško preiskati, pri čemer so zdravniki ugotovili, da je močno preutrujen na živcih. Stalin bo sedaj po nasvetu zdravnikov nastopil 1. aprila dvomesečni dopust, ki ga namerava preživeti na Kavkazu. Za časa njegove odsotnosti ga bo v uradu zastopal triumvirat Javoslavskaja, Molotova in Kosiora. Tudi namestnik Čičerina, Litvinov bo odpotoval na daljši zdravstveni dopust v južno Evropo. Kakor se zatrjuje, bo Litvinov potoval preko Poljske, pri čemer ni izključeno, da se bo sestal z zunanji ministrom Zaleskim.

Obnoveitev rusko-angleških trgovinskih stikov

London, 26. marca. Danes je odpotovala angleška trgovinska delegacija v Moskvo, da se pogaja s sovjetskimi vlado glede obnove rusko-angleških trgovinskih odnosov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2283.25, Berlin 13.495—13.525 (13.51), Bruselj 7.9095, Budimpešta 9.93, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0082, London 276.02—276.82 (276.42), Newyork 56.73—56.93 (56.83), Pariz 222.60, Praga 168.37—169.17 (168.77), Trst 297.15—299.15 (298.15).

Efeti: Coljaka 158 den., Ljubljanska Kreditna 127 den., Prastrediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 240—250, Stavbna 50 den., Sešir 107 denar.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.82, Amsterdam 22.8825, Berlin 13.51, Budimpešta 9.93, Bruselj 7.91, Milan 298.15, London 276.42, Newyork 56.83, Pariz 222.60, Praga 168.77, Curih 1095.9.

Efeti: Vojna škoda 425.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73.05, Berlin 123.57, London 25.22, Newyork 519.60, Pariz 20.20, Milan 27.21, Praga 15.40.

Proti okrnitvi ljubljanske univerze

Resolucija ljubljanske sekcije Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov proti preložitvi montanskega oddelka v Sarajevo

Na vesti o možnosti preložitve montanskega oddelka tehniške fakultete iz Ljubljane v Sarajevo je ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov na svojem rednem običnem zboru, dne 8. marca 1929 sprejela naslednjo resolucijo:

Montanski oddelki v Ljubljani obstojijo že od ustanovitve ljubljanske univerze. V ozkem stiku z ostalimi oddelki ki tehnike in pa filozofske fakultete, se je montanski oddelki večinoma s sredstvi, ki jih je dala domača industrija in domači denarni zavodi na razpolago, povslej na nivo, da lahko stopi v tekmo z ostalimi sličnimi zavodi v inozemstvu. Ta razvoj je bil pri skromnih državni podpora mogoč le pri centralizaciji posameznih fakultet in oddelkov potrebnih institutov. Tako so nastali skupni inštituti, namenjeni tehniški in filozofski fakulteti, in sicer za mineralogijo, paleontologijo, geologijo, nauk o slojstih itd., brez katerih si elektrotehniko itd., brez katerih si montanskega oddelka ne moremo zamisliti.

Preložitve montanskega oddelka iz Ljubljane drugam bi pomenilo, da se morajo drugod na mah ustvariti vsa učna sredstva in inštituti, ki so montanskemu oddelku potrebni, dočim bi v Ljubljani seveda vsi ti inštituti morali ostati še nadalje vsled drugih fakultet in oddelkov tehniške fakultete. Vrh tega montanski oddelki sam zase

brez zaslombe na tehniško fakulteto, ki zastopa deloma iste in sorodne discipline, brez ponovnih in podvojenih denarnih žrtev nikdar ne bo priporil mesta, katerega že zavzema kot del organizma tehniške fakultete, odnosno univerze v Ljubljani. Tako potrebo priključitve montanskega oddelka na tehniško fakulteto uvidevajo tudi v inozemstvu, kjer obstojajo samostojne montanske visoke šole, kakor v Leobnu in Pribramu. Tam se vedno bolj uveljavlja stremiljenje, da se montanska visoka šola priključi tehniki v Gradcu, odnosno v Pragi.

Ima pa Ljubljana, kot središče baš v rudarskem pogledu najbolj razvite Slovenije, pravico, da se ji v precejšnji meri z lastnimi sredstvi izvojevana pridobitev ne odvzame. Slovenija ne prednjači v rudarski industriji samo po višini produkcije, temveč tudi po moderni opremljenosti rudarskih podjetij pred vsemi ostalimi deli naše kraljevine.

Montanski oddelki v Ljubljani potemtakem nima le kot del živega organizma univerze v Ljubljani, ampak tudi kot zavod v središču tehnično najbolj razvite rudarske industrije svoj raison d'être, pa tudi Ljubljana in Slovenija ne more brez najsvetlejšega protekta preko razmer, ki naj bi izpodkopale ono, kar je bilo pred desetimi leti ustvarjeno.

Nastopna avdijenca poslanika dr. Angjelinovića

V soboto je bil sprejet naš novi poslanik v Pragi dr. Angjelinović v nastopni avdijenci. — Pomemben govor poslanika in prezidenta Masaryka.

Naš novi poslanik v Pragi dr. Budislav Grgr Angjelinović je izročil prezidentu Masaryku v soboto popoldne svoje poveljne listine. Avdijence so se udeležili zunanji minister dr. Beneš, kancelar dr. Samal in nabesni prezidentove vojaške pisarne polkovnik Blaha. Poslanik dr. Angjelinović je pozdravil prezidenta v daljšem govoru, v katerem je med drugim izjavil:

»Moja iskrena želja je, da bi mogel izpolnjevati svojo misijo v čim večji korist prijateljskih stikov med obema državama. Srečen sem, da mi je poverjena naloga udeležiti se blagotvorne pomoči vlade Vaše Ekselence tradicijsne vezi med obema narodoma, ki naj postanejo po možnosti še tesnejše. Naše prijateljstvo je res tradicijsno. Kazalo se je že pod vladjo Karla IV. in Dušana Silnega, za časa slavne vladavine Otakarja II., v žalostnih časih vladavine Ludvika II. in pozneje v času političnega in narodnega prebujanja slovanskih narodov, kakor tudi ob priliki zgodovinskega kongresa vseh Slovanov v Pragi l. 1848 in v romantični epohi ilirskega preporoda. To prijateljstvo se je pa pokazalo posebno jasno med zagrebškimi veleizdajniškimi procesom, kakor tudi med Friedjungovim procesom. Naše prijateljstvo se je sijajno izkazalo v težkih dneh borbe za skupno stvar, kakor tudi v Vaših znanstvenih delih, gospod. prezident, ki so mnogo koristila miromirni interesom in čiji odmevi je bil v naši državi prav tako velik, kakor v Vaši. Zunanja politika sedanje vlade Njegovega Velikanstva je docela identična z zunanjo politiko prejšnjih vlad. Kraljevska vlada je odločena zastaviti vse sile za udržitve mednarodnega mira, tako drago kupljenega in neobhodno potrebnega kakor obema bratskima narodoma, tako tudi celim Evropi. Kraljevina SHS visoko ceni delo češkoslovaške republike za ohranitev stanja, ki so ga ustvarile mirovne pogodbe kakor tudi

za organizacijo mednarodnega mira. Stori bom vse, kar je v mojih močeh, da udrim prijateljske stike med obema narodoma. V tem pogledu bom nadaljeval delo svojih predhodnikov in skušal razširiti naše gospodarske stike ter tako pripraviti skupno z Vašo vlado uspešno delovanje držav Male antante na gospodarskem polju. Deloval bom tudi za udržitve naših moralnih in intelektualnih stikov, ki so od dne do dne tesnejši.

Prezident Masaryk se je zahvalil poslaniku dr. Angjelinoviću v daljšem govoru, v katerem je naglašal, da so dobili stiki, ki vežejo oba naroda že stoletja po svetovni vojni konkretno in oficielno obliko prijateljstva in alijanse, ki je postala, polna preizkušenih občutkov bratstva in pristranosti, temeljni kamen naših odnosov, kar mora tudi ostati. To prijateljstvo je nam že pomagalo premagati razne težkote in nudilo je nam mnogo priložnosti preizkusiti našo solidarnost. Pa tudi v bodoče nam bo pomagalo odstranjevati ovire in razširiti naše stike na moralnem, intelektualnem in gospodarskem polju. Sporazum na gospodarskem polju mora biti v prvi vrsti predmet naše pozornosti, da nam pomaga urediti gospodarske sodelovanje z drugimi našimi prijatelji in z vsemi našimi sosedmi. Tudi češkoslovaška zunanja politika gre za tem, da se ohrani mir, sloneč na miromirnih pogodbah.

Našega poslanika je spremljala na praški grad in nazaj častna četa 1. konjeniškega polka, na tretjem grajskem dvorišču je bila postavljena četa grajske straže z zastavo in vojaško godbo, ki je zaigrala jugoslovensko državno himno, ko je prispel poslanik na grad. Med avdijenco je vohrala poleg prezidentove tudi jugoslovenska zastava. Po oficielni avdijenci se je prezident Masaryk delj časa razgovarjal z našim novim poslanikom.

Absolventi dramatične šole ZKD pripovedujejo

V dramatični šoli so preživel najprejše trenutke. — Žele, da otvori ZKD jeseni nadaljevalno šolo.

Ljubljana, 26. marca. ZKD ja zaključila svojo šest mesecev trajajočo dramatično šolo v Ljubljani z intinim sestankom v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Na sestanku sta imela daljše govore predsednik ZKD direktor g. Jug, ki je sporočil gojencem prisrčno pozdravo ministra n. r. dr. Zerjavca in višji režiser prof. Šest, ki je prebral toplo pozdravno pismo vršila intendantovskih poslov Narodnega gledališča g. Otona Zupančiča. S kakšno ljubeznijo se absolventi spominjajo dramatične šole, pričajo naslednja pisma, v katerih izražajo svoje misli ob zaključku šole:

Tanja Pevalekova

Moje sanje so se mi izpolnile. Starši so mi dovolili, da smem obiskovati dramatično šolo. Voditelj šole g. prof. Šest nas je seznanil z vsemi skrivnostmi, ki jih mora poznati vsak, kdor se hoče posveti gledališču. Bil je učitelj, kakršnega doslej še nismo poznali. Njegov način poučevanja je bil tak, da smo mi sledili kakor hipnotizirani. Skrbel je, da smo prešli vse kočljive trenutke pri pouku, s humorjem. Ko sem izdeklamirala Golieva »Procesij«, v kateri prosijo otroci kruha, sem pričakovala pohvale, domišljajoč si, da sem deklamirala naravnost sijajno. Prišel pa je moker tuš: No, to ste pa tako povedali, kakor da bi »skremžniti« jedli, ne pa kruha prosili. Vsi so se začeli smejati, mene je bilo spočetka malo sram, potem pa sem se tudi jaz spustila v smeh. Ta smeh pa je bil tak, kakor da sem ugriznila v kislo citrono.

Jeseni, ko bo ZKD otvorila nadaljevalno šolo, bom seveda zopet med obiskovalci. V dramatični šoli sem doživela največje trenutke svojega življenja, ki jih ne bom nikdar pozabila.

Marijan Pavčič

Vsa čast ZKD, ki je otvorila toli potrebno dramatično šolo! Izpolnila se mi je davna želja, da se seznanim teoretično in praktično z dramatikom.

Prvo uro se nas je zbralo okoli 100 gojencev. Skoro ustrašil sem se take množice. Pri tako velikem številu ljudi trpi posameznik na korist skupnosti. Zgodilo se je, da sem moral po prvem nastopu čakati kakih pet večerov, da sem zopet prišel na vrsto.

Vsak večer je bil najprej teoretični del, nato pa praktični, oziroma trpečni del za deklamatorje in čisto prav zabaven za poslušalce.

Naši deklamatorski uspehi so bili kaj različni. Slišali smo vse od skoro dovršene deklamacije do najprimitivnejšega solarskega ddranja. Najbolj so mi ugajale deklamacije: g. Klemenčiča (Zupančičev »Cigan«), g. Ahačičeve (Golieva »Procesija«), g. Kunaverjeve (Zupančičeva »Vesela pomena na epistola«). Originalen humorist je bil g. Dolničar.

Številni gojencev se je polagoma skrcilo, kar pa je nam, ki smo redno obiskovali šolo, samo koristilo, ker smo lahko večkrat nastopili. Teme je določeval g. profesor sam. Od preprostih pesmic smo prišli k dialogom in scenam. Končno smo se vežbali še v šminkanje.

Vsi, ki smo vizirali do konca, se iskreno zahvaljujemo ZKD, da je priredila to šolo, posebej pa še učitelju g. Šestu. Upajmo, da nam bo ZKD jeseni nudila priliko za nadaljni naš razvoj. Želim, da bi se vpisalo v šolo kar največ podeželskih režiserjev, da bi izginile z naših diletantskih odrov igre, kakor »Trije prički« ali »Bucek v strahu«, ki so samo v kvar dramski umetnosti in dobremu okusu.

France Juvan

Šest mesecev trajajoča dramatična šola se je zaključila s precejšnjim uspehom in g. prof. Šest in ZKD sta na to uspeha lahko ponosna. Naša prosvetna oblast bi morala podpreti ZKD pri izvrševanju njenega ogromnega prosvetnega programa. Vsi absolventi iskreno želimo, da otvori ZKD jeseni nadaljevalno šolo. Na ta način bi se zamašila vrzel, ki je nastala, ko je prenehalo Udruženje gledaliških igralcev vzdrževati svojo dramatično šolo.

Ferdinand Juvanec

Nad vse zanimiva predavanja g. prof. Šesta so napravila name neizbrisen vtis. Pokazala so mi pravo pot do čiste igralske umetnosti in dopolnila moja prejšnja opazovanja v gledališču. Kako globoka je

Zagonetni samomor zemunske prostitutke

Dozvedna Marija Vrač se je pisala Ljubica Jovanović in je bila hči ugledne beogradske rodbine — Nihče ne ve, kako je prišla v javno hišo

Pred dnevi smo poročali o zagonetnem samomoru lepe prostitutke, ki se je zastrpila v neki zemunski javni hiši in ki se je izdajala za Marijo Vrač. Resnična Marija Vrač pa živi v Zagrebu in policiji se je poročila ugotoviti, da se je lepa samomorilka pisala Ljubica Jovanović in da je bila iz ugledne beogradske rodbine. Policija še vodi preiskavo v tej zagonetni aferi, v kateri je pred dnevi nastal nepričakovan preokret.

Ko je Ljubica Jovanović prišla v javno hišo v Zemunu, se je lastniku legitimirala s poročnim listom na ime Marije Vrač. Na podlagi tega dokumenta je bila sprejeta v javno hišo in se je skrivala pod tujim imenom do zadnjega, ko je izvršila samomor. Policija se je po samomoru takoj zanimala za Marijo Vrač, ki stanuje v Mesniški ulici. Marija stanuje v temnem in temnem bednem stanovanju pri gospe Gradišćak. Ko so jo zagrebški novinarji obiskali, je ni bilo doma. Popoldne je Vračeva sama prišla v redakcijo »Jutranjega lista« in je izpovedala, da ni identična s samomorilko. Vračeva je najprej trdila, da je izgubila na Illici dne 8. t. m. legitimacijo in je mogoče, da jo je našla prostitutka, za katero se je pozneje doznalo, da se piše Ljubica Jovanović. Ljubica pa se ni mogla poslužiti te legitimacije, kajti 8. t. m. je bila že mrtva.

Da je izgubila kak drug svoj dokument, Marija Vrač tedaj ni izjavila in se je sploh čudila, kako je prišlo do tega, da je druga oseba izrabljala njeno ime. Marija Vrač je pa isti dan, to je pretekli petek, odpotovala iz Zagreba v Brod. Rekla je, da potuje k svojim staršem. Se isti dan so zagrebški in beogradske listi prinesli podrobnosti o tragediji lepe prostitutke. Policija je pospešila preiskavo, dobila je več anonimnih pisem, ki so polagoma pojasnevala, kdo je prav za prav nesrečnica, ki se je skrivala pod imenom Marija Vrač in v preiskavi je nastal nepričakovan preokret.

Podrobna pojasnila bi lahko dala tudi Marija Vrač, ki je pa ni bilo več v Zagrebu. Novinarji so zato poiskali njeno gosposinjo Gradišćakovo, ki je povedala, da je Vračeva odpotovala iz Zagreba že pretekli petek, potem ko je bila v uredništvu in dala izjavo, ki jo je objavil naslednji dan »Jutranji list«. Pospravila je svoje kočevce in pustila v sobi le majhen kovček ter rekla, da pride ponj, ko se vrne v Zagreb. Crikvenice, Gradišćakova je Vračeva tudi odjavila.

Gradišćakova torej ni mogla ničesar povedati o Mariji Vrač, kar bi pojasnilo zagonetno afero in njeno zvezo s samomorilko v zemunski javni hiši. Tajinstvena prena se je pa kljub temu dvigala in beogradske

igralska umetnost, sem občutil posebno pri praktičnih vajah.

ZKD je z otvoritvijo dramatične šole izvršila v resnici veliko kulturno delo. Želja nas vseh je, da se šola prihodnje leto nadaljuje, da bomo imeli priliko še temeljiteje se izobraziti na področju gledališke umetnosti.

Zdravko Ocvirk

Mnogo, prav mnogo smo pridobili, kajti o gledališču in igranju se nam je le malo sanjalo. Hvaležni smo ZKD, da nam je otvorila dramatično šolo, kjer smo se naučili poleg nastopanja tudi umetniškega šminkanja.

Slavko Dolničar

Odkar sem začel obiskovati dramatično šolo, se počutim popolnoma prerodeno. ZKD, ki je otvorila šolo, se bom vedno spominjal z največjo hvaležnostjo.

Maks Nahlik

Vsi, kar nas je letos obiskovalo dramatično šolo, se bomo jeseni gotovo zopet sestali v šoli ZKD. Kolikor poznam pokraj, bo morala ZKD otvoriti več dramatičnih šol hkrati, če bo hotela ustreči željam vseh pripravev.

listi so zahtevali, naj policija uvede preiskavo v smeri, da ugotovi, kako je prišla nesrečnica v javno hišo. Sama Marija Vrač je objavila v »Politiki« pismo, naslovljeno na mater nesrečne lepote, in ji očitala, da prikriva njeno pravo ime ter taji svojo mrtvo hčerko, ki je morda zašla v nesrečo zaradi materine brezbrižnosti in nespameti. Marija Vrač je očitala materi, da je vzgojila hčerko tako, da je žalostno končala v javni hiši.

V pismu je Marija Vrač tudi omenila, da je izgubila svoj poročni list in ne ve, kako je prišel v roke Ljubice Jovanović. To pismo, polno očitkov, je dalo povod, da je mati Ljubice Jovanović odgovorila javno v »Po« kiz iz zavrnila težke očitke ter obtožila Marijo Vrač kot krivca, ki je spravil njeno hčerko v nesrečo.

V Zagrebu se je med tem javil nekdo, ki je izjavil, da je Vračeva prišla iz Beograda že red kratkim. Pripovedovala je o svojem pomanzstvu v Beogradu z neko Ljubico in neko Stefco. Posebno mnogo je pripovedoval o Ljubici, ki ji je neki beogradske milijonar kupil avto. S tem avtomobilom se je Vračeva vozila po Beogradu in okolici s svojimi prijateljicami Ljubico in Stefco. Marija je pripovedovala podrobnosti iz življenja beogradske kavalirje in je imela samo eno željo, da postane slavna.

— Videli boste, da bom nekega dne slavna, je dejala, vse novice bodo pisale o meni.

Njen soprog, ki je ugleden in pošten taktar, je ženo večkrat zavrnil, zakaj je tako domišljiva. Marija je pa kljub temu še naprej pripovedovala, kako je živela lepo v Beogradu in kako ji je žal za Ljubico. Kdo je ta Ljubica, Marija ni hotela povedati. Tajinstvenost se je pojasnila, ko je policija ugotovila, da se samomorilka, ki se je izdajala za Marijo Vrač, piše v resnici Ljubica Jovanović.

Cela afera je pa dobila še zanimivejšo ozadje s pismom, ki ga je pred dnevi poslala Marija Vrač svoji bivši gosposinji Gradišćakovi. V tem pismu je Marija sporočila, da je njena mati bolna in naj Gradišćakova pošlje njene stvari v Brod. Pismo je pa imelo štampiljko iz Beograda, kar dokazuje, da je bilo oddano v Beogradu in ne v Brodu. V pismu je Vračeva še napisala, naj gosposinja reče dolžnikom, da je ni v Zagrebu, policija pa, da je nenadoma brez sledu izginila.

Te podrobnosti torej kažejo, da bi Vračeva lahko pojasnila tragedijo lepe Ljubice, tembolj, ker je sklepala, da je živela z njo delj časa v Beogradu. Nerazumljivo pa je, zakaj se Vračeva skriva pred policijo.

Iz življenja ameriških Slovencev

Ameriški listi poročajo o junaškem činu 14-letne Slovenke Danjele Kakeš, ki je rešila življenje trem svojim tovarišicam. V ponedeljek 14. marca so se na reki Sheboygan pri Sheboyganu drsala 14-letna Danijela, njena sestra Selma, Nežika Dalibos in Zeni Planinšek, vse štiri ljudskoslovske učence. Vreme je bilo južno in led, ki se je bil pričel talati, se je nenadoma udrl. Selma, Zeni in Nežika so se pogrezle v vodo. Danijela, ki je ostala na površju, je opazila pretečo nevarnost, zaklicala je deklikam, naj se primejo ledu in naj skušajo vztrajati, dokler jim ne pride na pomoč. Dasi sama v smrtni nevarnosti, je pogumno priskočila svojim tovarišicam na pomoč. Led je pokal, vendar se je junaški mladenki posrečilo potegniti iz vode vse tri svoje tovarišice. Še predno so prišli ljudje na pomoč, so bile deklice že na varnem. Ameriške oblasti so izrekle junaški mladenki vse priznanje in jo tudi primerno nagradile.

V kraju Virginia, država Minnestotta, se je pripetila težka nesreča, čile žrtev je postal 15-letni Peter Prijanović, sin slovenskega obrtnika. Fant je v mesnici tako nerodno manipuliral, da si je odsekati tri prste. Radi zastrupljenja krvi je nesrečnej nekaj dni kasneje groznih mukah umrl. — V Lyonsu, država Illinois, se je smrtno ponesrečil Anton Senica. Pri delu je padel v vročo tekočino in se po vsem telesu tako opek, da je kmalu groznih mukah umrl. Pokojni je bil doma iz Rečarje vasi pri Novem mestu.

V kraju Virginia, država Minnestotta, se je pripetila težka nesreča, čile žrtev je postal 15-letni Peter Prijanović, sin slovenskega obrtnika. Fant je v mesnici tako nerodno manipuliral, da si je odsekati tri prste. Radi zastrupljenja krvi je nesrečnej nekaj dni kasneje groznih mukah umrl. — V Lyonsu, država Illinois, se je smrtno ponesrečil Anton Senica. Pri delu je padel v vročo tekočino in se po vsem telesu tako opek, da je kmalu groznih mukah umrl. Pokojni je bil doma iz Rečarje vasi pri Novem mestu.

V Julietu, Illinois, je umrl Martin Liheršan, eden najstarejših slovenskih naselencev v Ameriki. Star je bil 74 let. — V Chicagu je umrla Marija Marić, rodom Slovenka, ki je bila poročena s Hrvatom Marićem.

V Sheboyganu ima Slovenka Ana Podbregarjeva malo slaščičarno. Nekako pred tremi tedni se je pojavil zvečer, baš ko je hotela lokal zapreti, neznan moški, ki je dejal, da hoče kupiti nekaj slaščic. Ko mu je Podbregarjeva stregla, je lopov nenadoma potegnil iz zepa samokres in zakričal: »Denar ali smrt!« Podbregarjeva mu je dejala, naj počaka, da mu prinese denar iz druge sobe, kamor ga je spravila. Lopov je bil zadovoljen. Čim je Podbregarjeva stopila v drugo sobo, je začela klicati na pomoč. Ropar se je ustrašil in zbežal.

»Amerikanski Slovenec«, poroča, da je bil newyorški »Glas Naroda« radi obkrovanja obsojen na 5000 dolarjev globo. Tožbo proti listu je vložil dr. Pleše, kateremu je list očital goljufijo in ga zmerjal s ciganom.

Pri lenivosti črevesja, boleznij jeter in žolča, odebalelosti in protinu, katarju žolčca in črevesa ter obolenjih danke odpravi naravna »Franz Josefovca« grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin Dolgoletne izkušnje po bolnišničnih ude, da izborna uravna »Franz Josefovca« voda delovanje črevesa, Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah

Ovcatnik za gospode ima vedno znak Suppančič

Beleznica

Kotodar, Danes: Torek, 26. marca, Emanuel; pravoslavni: 13. marca, Nikifor.

Današnje prireditve.

Drama: INRI.
Kino Matica: Dvoje zaljubljenih.
Kino Ideal: Eddie Polo.
Dežurne lekarne.
Danes: Sušnik, Marijin trg. Kuralt, Gospodarska cesta.

Prosveta

Dvoje gostov ljubljanske opere

Da je mogla gostovati ga. Vesel Pola, so povabili Thomasova »Mignon«. Melodij silno bogata francoska opera je pri nas pripravana. Žal, da je bila to pot le za silo in površno priprava. G. Balatka je z vso svojo energijo preprečil, da vsaj neopodni ni bilo. A to je premalo. Zdi se, da imajo dirigenti premalo slušanja.

Falina ga. Vesel Polove je imponirala z razdirano koloraturno umetnostjo in kolosalno tehnično dilažjo. Podajala je partijo tudi igralske vseskozi zmagovalno. Poleg navpične glasovne kulture bi si seveda — kakor v Pragi, odkoder je pravkar prišla — tudi v Ljubljani želeli več glasovne napore. Umetnica pa je žela mnogo toplega priznanja in bila po vsakem aktu nestotokrat priklonjena pred zastor.

Mignon je bila zopet ga. Thierry Kavčnikova. Naša odlična Carmen in Salome se menda ne počuti dobro v partiji punčke, ki je sama sladkoba. Vendar se je že v drugem dejanju izmenljivo razpela, se dvignila nadzadež do močnih učinkov in bila v splošnem resnično prav izvrstna. Publiku ji je izražala opetovano iskreno pohvalo.

Prav dober Viljem je bil g. Banovec, docela ustrezljiv Laertes z Mohorci, Friderik ga. Ribčeva in Jarno g. Janko. Teško stališče je imel Lothario z Rumpelj. Prejšnji večer je pol Osmolina v Mozartovem »Begu iz seraja«. Zato je bil očitno utrujen in njegov lepi glas brez resonance. Ni čudno: dveh velikih in napornih partij zapored ne zmaga nihče z umetniškim uspehom. G. Rumpelj je bil prazen, da je predstavo požrtvovalno omogočil.

Vse ostalo je bilo tako la-za, včasih še manjše. Zato pa smo v nedeljo zvečer pri operi imeli izvrstno, izredno animirano predstavo. G. Ljubica Hleč je nastopil prvič kot prof. Luxemburški. Kako je publiko dobrodošel in ljub, je pokazal uprav triumfalno sprejem, ko ga prišel na ramah na oder. Ovacij in plaskanja ni bilo konca. Nabito polno gledališče je viharilo, in Hleč se je uveril, da stara Lubezen ne zarjavi.

Hlečev prof. Luxemburški je v vsakem oziru odličan in izvrsten. Partija zahteva pevca in igrarja sarna, elegance in notorne simpatičnosti. Hleč je v opereti vsega, zato je žel uspeh, ki je nam lahko nosen. Prišel je tudi vence in topke.

Prav dobra, boljše ko pri premieri, je bila naša marširna in vlogodno vztrajna ga. Polčeva kot Angele. Partija je precej resno pevsko in zahteva dobre pevke in prav malo operetno razbuzdane igrarke. Saj je operna primadona in popolna dama. Ga. Polčeva se naglo udeležila v izredno prijetni in bogati predstavi, zato je ne dvomim, da je sposobna — ali očitno, da je fabulirano vedno onaka. In prav je tako, saj igrarica mora biti ne le po obliki, nego tudi po vedenju, značaju, govorenju in vseh igralskih sredstvih kofor najprej možno vedno drugače. Sicer ne more zanimati in — sploh ni igrarice. Polčeviti moram go. Polčeva, da tudi v pravičnosti govorice napreduje. »Prinese mi kleno krono...« »nobenege« itd. Že izgovarja čisto lepo. Saj polje! Kot pevka mora imeti tenek poslih in mora razločevati naše razlike in o. Samo »zena« in »beda« ter »bedast« je še ne grede. A ne obupam, saj je še mlada. Igralske prizore, zlasti dramatske, je z Hlečem podajala vse hvale vredno.

Pohvalo zasluži tudi ga. Balatkova, ki po vedno bolje in je v igri ter v pesnih izvedbah. Ima prijetno komiko, ki je učinkovita. Z g. Pečtom je prav zabaven parček, ki vedno ugaja le žanje priznanje pri odjemalcih.

G. Povhe podaja kneza Dazila neprimerne naravnosti, fineje in elegantneje kakor pred leti ter mu ga za diskretno, okusno temperirano igrvo vsa pohvala. Da je izvrsten režiser, sem zapisal že zadiči. Na oderu je vse živo, dejanje teče in je oprema okusna.

Skoda, da ne igra Kokozovo rutinirana igralka, n. pr. Rakarjeva, ki ima komiko in se zna tudi komično običi. Zbor in orkester sta bila prav dobra. Predstava je izredno ugnjala in je z Hlečem nedvomno magnet, ki močno privlačuje.

Fr. G.

Jutri se izvala v ljubljanski operi privkrat v letošnji sezoni Stravosova opera Salome z gosposi Thierryjevo v naslovni vlogi. Poleg nje nastopi privkrat gosposi Staglijevca v vlogi Jerodijade, dalje nastopijo še g. Primožič kot Jahanan, g. Kováč kot Herod, g. Banovec, g. Bettein in z. Rumpelj. — Za opero Salome se izvala na našem oderu baler »Pred vratmi večnosti« na muziko slavnega nordijskega skladatelja Jeana Sibeliusa. Ta balet je imel v letošnji sezoni v Zagrebu izreden uspeh. Za naš oder ga je nastudiral g. Peter Golovin. Predstava se vrši za premijerski abonma.

Dnevne vesti.

— Izpremembe v naši vojski. Za komandanta 3. bataljona 12. pešpolka je imenovan dosedanj komandant 1. bataljona istega polka podpolkovnik Rudolf Ukmar. Dosedanji dolžnosti so razrešeni konjeniški podpolkovnik Vladimir Seunig, kapitan fregate Vladimir Pfeiffer in sanitetni polkovnik dr. Rihard Jug. Vpokojen je administrativni kapitan M. klase Ignacij Lah.

— Najstarejši slovenski odvetnik umrl. V nedeljo je umrl v Ljubljani najstarejši slovenski odvetnik dr. Franc Papež. Z njim leže v grob odlični pravnik starejša generacije, simpatičen, značilen in splošno priljubljen mož. Pogreb bo danes ob 16. z Gosposvetske ceste št. 10. Bodi mu lahka domača zemlja!

— Iz carinske službe. Za carinskega posrednika pri carinarnici v Ljubljani je imenovan Voiteh Vardjan.

— Kvota za izseljevanje v Ameriko. Ameriška vlada je določila nove kvote za izseljevanje iz raznih držav. Če kongres ne odkloni tozadevnega zakona, stopi v veljavo 1. julija. Za Jugoslavijo znaša letniška kvota 945.

— Smrt akademika Petra Marčiča. V Drugu pri Rožku na Koroskem je umrl slovenski slikar Peter Marčič. Pokojni, ki se je v slikarski umetnosti izkazal na Dunaju, je bil znan kot spreten cerkveni slikar. Poslikal je več cerkva na Koroskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, kakor tudi na Hrvaškem, znan pa je bil tudi kot spreten portretist. Naj mu bo lahka zdaj žal tuja zemlja!

— Razpisana služba. Občinska uprava na Rabu v Dalmaciji razpisuje službo občinskega tajnika. Prošnje je treba vložiti do 5. aprila.

— Razpust društva. Cerkevno stavbno društvo v Zetlah je razpuščeno, ker že več let ne deluje.

— Dražba lovov. Dražba lova občine Dramej za dobo od 1. aprila 1929 do 31. marca 1936 se bo vršila 26. t. m. ob 10. pri sreskem poglavarju v Celju. Lova občin Osilnice in Roba se bosta oddajala 11. maja ob 11. na javni dražbi v zakup pri sreskem poglavarju v Kočevju.

— Nalezljive bolezni v mariborski oblasti. Od 1. do 7. t. m. je bilo v mariborski oblasti 571 slučajev hripice, 2 dušilnega kašlja, 11 vnetja prsne mišice, 3 tifuznih bolezni, 34 škrlatink, 99 ošpic, 12 davice in 6 šena.

— Zivalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 11. do 17. t. m. sta bila v ljubljanski oblasti 2 slučaja vrančnega prisada, 2 mehuričastega izpuščaja goveda, 1 konjskih gari in 1 čebelarne zmrlobo, 16 t. m. je bilo v mariborski oblasti 7 slučajev mehuričastega izpuščaja, 4 svinjske kuže, 1 sušitavca in 1 vrančnega prisada.

— Ameriški turisti posetijo Jugoslavijo. Kakor doznajamo, so društva »Putnik« in njegova zastopstva v večjih krajih naše države (v Ljubljani »Zveza za tujski promet v Slovenijo«) sklenila z največjo svetovno potovalno pisarno »American Express Company«, ki dirigira vsako leto nad 100.000 Američanov v Evropo. Naše tujskoprometne organizacije so izdelale obširne programe in načrte za obisk naših krajev ter se je nadejati, da bomo letno dobili v večjem številu ameriške goste.

— Angleški arheolog v Jugoslaviji. Kakor nam sporoča Zveza za tujski promet v Slovenijo, pride začetkom julija v Ljubljano 30 angleških arheologov, ki ostanejo v Ljubljani 2 dni, nakar obiščejo Zagreb in naše Primorje.

— Telefonska služba. Ministrstvo je izdalo odlok, ki pravi, da prejema od več strani in celo od najvišjih državnih funkcionarjev pritožbe, glede poslovanja v telefonski službi. Naročniki se pritožujejo zaradi tega, da telefonski uslužbenci motijo krajevne in medkrajevne pogovore, tako da stranka slabo sliši ali pa da celo ne razume, nadalje da prisluškujejo pogovorom, da ne dajejo zvez zapovrstjo kakor so bili pogovori priljubljeni oziroma po vrstah pogovorov itd. Ministrstvu so bili naznjeni celo primeri, da so se dale za čisto zasebne pogovore in telefonem, ki nimajo pravice do službenih medkrajevnih pogovorov, telefonske zveze brezplačno, kar je seveda vsega obsojanja vredno. Teh pritožb bi gotovo ne bilo, ko bi se telefonska služba opravljala točno, skrbno in vestno. Radi teh nepravilnosti opozarja direkcija pošte, naj pazijo na to, da se bo telefonska služba opravljala kar najvestneje, strogo po zakonskih predpisih in pravilnikih, ker ne bo odlašal za vsako nepravilnost v tej službi odgovarjal samo neposredni krivec, temveč tudi njegov stariša oziroma njegov kontrolni organ.

— Navodilo glede državnih brzojav. Pošto ravnateljstvo ljubljansko razglasi: Za brzojavke v državnem poslu se golica ne plača, čeprav je bila morda plačana pristojbina. Ako pa je državna brzojavka predana v imenu (na račun) privatne stranke, mora državna oblast plačati vso pristojbino in tudi golico za brzojavko.

— Brzojavne tekme. OFO je namerala prirediti v Ljubljani brzojavne tekme za Slovenijo v dneh poštne kongresa, ki se bo vršil 12., 13. in 14. julija v slovenski prestolnici. Prireditelj je bila že skoro gotova stvar, saj se je g. ravnatelj z vso verno prizadeval, da bi dobil potrebni kredit ter tako omogočil brzojavne tekme, ki bi bile na vsak način velikega pomena za napredek brzojavne stroke. Kakor se čuje, je ministrstvo odklonilo podporo brzojavnim tekmam, ker namerava prihodnje leto prirediti brzojavne tekme za vso državo po zgledu Italije in Nemčije. Mednarodne brzojavne tekme so se vršile v Turinu 1. 1911, v Berlinu 1. 1923 in v Comu 1. 1927. Pri zadnjih brzojavnih tekmah v Comu so zmagali po zvijači Italijani, ker so nastanili Čehi v hotelu, v katerem je godba

igrala vso noč, tako da ni bilo mogoče zaslišati očesa. Na ta način so si Italijani priborili prvo mesto, a Čehi drugo, kar je bilo vseeno tudi častno, ker so se tekom udeležili mnoge evropske države.

— Prepovedani listi. Po čl. 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda, je za vse komunistične liste in časopise prepovedano, da bi se uvažali v našo državo in po njej razširjali. Zato so prepovedani: »Internationaler Antifaschisten Kongress«, »Bulletin International« (oba izhajata v Berlinu), »Delavski List«, ki izhaja v Buenos Airesu, avstrijski list »Heimatschutz Zeitung«, francoski list »L'Œuvre« in pa »Radničke Novine«, ki izhajajo v Buenos Airesu.

— Ruska Matice. Ruska Matica v Ljubljani je slavlila ta mesec petletnico svojega obstoja. Vznajajo zaslužje zahtevano pot. Lanski emigrantski pedagoški kongres v Pragi je posebno ocenil delovanje njene knjižnice, ki preskrbuje za nesnatno odškodnino z dobrim živim vse, po najboljši odločitvi kraji razstene rojake. Na dobro obisknem letnem občnem zboru je bila soglasno izvoljena za enega izmed prvih častnih članov »Ruske Matice« gospa Tereza dr. Jenkova, njena svesta dedovka in podpornica, odkar obstoja društvo.

— Smrtina kosa. Davi je umrla v Ljubljani vpokojenka tobačne tovarne ga. Elizabeta Veliar, vdova Kalčič. Pokojna je bila simpatična žena mirnega značaja. Pokrila bo jutri ob pol treh popoldne iz hiralnice sv. Jožefa. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Večraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 17, v Beogradu in Skoplju 16, v Zagrebu 13, v Ljubljani 12,4 v Mariboru 12 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 772 mm, temperatura je znašala + 4 stopinje.

— Odpeljana dekla. Iz Mitrovice poročajo, da je pred dnevi kmetski fant Marko Lovčev iz Martincev odpeljal iz Lačaraka svojo ljubico 19letno Bato Zvečevič. Dekle se je peljalo na vso svojo sosedo s sosedo. Ko je voz privedel mimo Lovčevne hiše, je fant dekle izabil v svojo sobo. Bato je morala biti celo noč pri fantu, bele drugo jutro se ji je posrečilo sbežati skozi okno. Šla je naravnost na orožniško postajo v Mitrovice in fantu ovdela. Zdravnik je ugotovil, da je fant občeval z dekleto, toda bil je menja, da je dekle samo privedlo, kajti na telesu ni bilo videti nobenih znakov nasilja. Orožniki so uvedli proti Lovčevu preiskavo.

— Teška nesreča na Dravi. Pod vasjo Bistrinici pri Belišču je splov čez Dravo, ki je pa pred dnevi običajni sredi Drave zaradi pokvarjene vrvi, po kateri so vodili splov od brega do brega. Prevoz so zato ockrbovali čolnarji. V Belišču je bil sejem in dva čolna sta srečno prepeljala več sejmarijev čez ravo iz Baranje. Na obrežju je čakalo že 13 ljudi, ki so se vkrcali v tretji čoln. Čolnar je bil tako nepreviden, da je vozil nad splavom in se pod njim, kakor njegova tovarila. Čoln je deroča reka zanesla, da je zadel v vrvi in splav ter se prevrnil. Vseh 13 potnikov je padlo v vodo s košarami vred. 19letna Roza Berez in Roza Živkovič, dva cigana in neki možki so utonili. Drugi so se rešili.

— Krvav konec ljubavnega tria. Pred sinočnjim se je krvavo končal ljubavni trio v vasi Verici pri Vinjovcih med zakoncem Martinom in Marijo Gjurčevićem in tudi oženjenim Marinom Matančevićem. Marija je rekla možu, da gre še malo v cerkev in naj kar leže z otroci, če je ne bo kmalu domov. Mož ni slutil nič hudega in je legel spat z otroci. Bil je prepiran, da žena molči v cerkvi. Ob 10. se je nenadoma prebudil, žene ni bilo in takoj so ga obšle vse slutnje. Spominil se je govoric svojih sosedov, ki jih je smatral za obrekovanja. Ženi je opetovano rekel: Če te zalotim z drugim, te ubijem. Vstal je, se oblekel in oborožil s sekuro in nožem, ter šel iskat ženo. V cerkvi ni bilo nikogar. Šel je k tistu, da bi se prepiral, če se je žena pri njem zadržala. Šel je nato domov in pregledal vrt ter našel v šupi ženo v objemu z Matančevićem. Planil je na ženo in jo udaril s sekuro po glavi, da je bila na mestu mrtva. Nato se je javil orožnikom, ki so aretirali tudi Matančevića.

— Letalske afera pred sodiščem. Pred dnevi je obravnavalo beograjsko sodišče letalsko afero novosadskega industrijalca Dundjerskija proti letalcu Sondermayerju in Hodjeru in direktorju letalske tovarne »Karus« Konjoviću. Afera je nastala ob razkritju znane Diničeve letalske afele. Industrijalec Dundjerski je tožil predsednika letalske družbe Sondermayerja, ker mu je ta očitil, da je dobijal pokvarjene motorje ministrstvu vojne in mornarice. Sondermayer je bil zaradi teh obrekovanj obojen na 5 dni zapora in 1000 Din globe. Razen tega je Dundjerski tožil letalca Hodjera, ker ga je ta v neki časopisni polemiki vmešal v Diničovo afero. Rekel je tudi, da so Dundjerskega aretirali zaradi korupcije in špijonaze. Obsojba bo izrečena te dni. Tretja letalska afera je nastala, ker je direktor Konjović šli letalca Sondermayerja in Hodjera v časopisih. Konjović se je zagovarjal, češ, da je bil jemen na letalca, ker sta mu javno očitala, da je kot avstrijski letalski oficir bombardiral tabarišče srbskih beguncev v Valoni in Draču. Konjović je pa dokazal, da se je boril le proti Italiji in da je bil tudi kot avstrijski vojak nacionalno žetel Srb. Tudi ta rasprava je bila preločena na prihodnje dni.

— Poročja brez šuma. Pred dnevi je prišla neka vdova na magistrat v Kikindi in je javila, da se bo poročila z nekim veleposelnikom iz Srbobrana. Javljala je tudi, da žena ne more priti v raz, ker je bolna. Uradnik se je pomislil, da bi šel sam k bolnemu šumcu, vдова ga je pa prerogorila, da ji je sestavil protokol, s katerim se je kmalu vrnila. Protokol je podpisal tudi šumnin. Vdova je povedala vsem svojim prijateljem in znancom, da je omožena z veleposelnikom iz Srbobrana. Vast o poroki se je hitro razširila in k posestnikom so prihajali številni prijatelji. Po sestni je pa bil vse začenjeno odločno, da ni oženjen. Hitel je na magistrat in ugotovil na svojo veliko začudenje, da je podpisal na poročnem listu. Šel je naravnost k državnemu pravdniku in v dveh ovadil zaradi ponarjanja javnih listin. Veliki župan je takoj odstavil uradnika, ki se je dal preslepiti, vдова se bo pa morala zagovarjati pred sodiščem.

— Z nožem in samokresom nad tujo ženo. Pred sarajevskim sodiščem se je zagovarjal Mehmed Heli Brin, ki ga obtožnica popisuje kot nasilneža, ki se za boji vsa sarajevska okolica. Star je komaj 27 let in je že osedel večletno kazen zaradi tatvine in nasilja. Sodišče v Gospiću ga išče zaradi uboja. Obtožnica ga obtožuje poskušeneja posilstva. Mehmed je namreč napadel z nožem in samokresom ženo nekoga sarajevskega uradnika in jo hotel poškodovati. Žena mu je zgoj po naključju ušla. Pred tem je na sličan način napadel neko kavarnarico. Spodil je najprvo iz kavarne vse goste. Kavarnarica je zbežala v sobo, za njo pa nasilnež. V sobi se je pa pod posteljo skrili neki Bečirovič, ki je slišal, kako je Mehmed grozil kavarnarici, da jo takoj ubije če se mu ne uda. Nastavil ji je tudi nož na grlo. Tedaj je nekdo potikal na vrata. Mehmed se je ustrašil in pobegnil. Rasprava je bila odložena, da se zaslišijo še nekatere priče.

— Osem članov roparske tolpe pod ključem. Poročali smo že o roparski tolpi, ki je morila in plenila v okolici Pančeva in se je imenovala »Novi Prpić Mali«. Pet članov tolpe, ki je obstajala večnoma iz ciganzov so že prišli v Beogradu. Pri njih so našli celo zalogo pokradenih predmetov, vendar so roparji do zadnjega vse tajili. Pred dnevi je pa policija prišla še šestega člana tolpe nekoga Jožeta Rada. Ta je priznal vsa razbojništva in je izdal tudi svoje tovariše. Priznal je tudi, da se imenuje njih pravi poglavar, ki so ga imenovali splošno »narednik«. Lazar Stojkov, ki ga je policija že pred leti ujela in zaprla pa je pobegnil iz zaporov v Pančevem. Po begu je policija ugotovila, da se ne piše Stojkov, temveč Ludvik Horvat. Ko so ga hoteli odpeljati iz Pančeva v Beograd, je skočil iz drvečnega vlaka in pobegnil.

— Mož ki je izgubil. Pred dvema mesecema je odšel iz Zagreba v Beograd vpokojeni železniški uradnik Mijo Hrebak. Rekel je ženi, da si bo v Beogradu poiskal službo. Očeta je spremljal na kolodvor 11 letni sin. Od tega kasa se oče ni več javil. Doma je pustil pet otrok, od katerih je najmlajši šele 4 mesece star. Obupana žena je javila policiji, da je mož izgubil. Sem, da si je zaradi hude sam končal življenje, ker je večkrat izjavil doma, da bo naredil kmalu vsemu konec.

— Ciril Metodove podružnice in prijatelje CMD vjudno prosimo, da zberejo za pirkube kakor prispevke ter jih potem Ciril Metodove družbe naklonijo naši obsejni deli.

GRADSKA LJEKARNA.

Kamenita ulica 11.

Veleposlovstveni gospod! Lepo se Vam zahvaljujem na »Reumatismu«, da sem po polnoma odzdravila Cutim. da so mi tudi Markove kapljice mnogo pomagale. Eva Zigić, Radikovci, Slivovcevi 111/T

Iz Ljubljane

— Iz Vandalizem. Komaj je posijalo pomladno sonce, že moramo zabeležiti nove žalostne pojave vandalizma v tivolskih nasadih. Neznani zlikovci so polomili več miz in klopi v tivolskem »Monte Carlu«, pa tudi dropi so mnoge klopi tako poškodovali, da jih bo treba nadomestiti z novimi. Odtrgali so celo pločevinasto svarilno tablo. To pa vandalizem, ki je prišel že v navado. Ponavila se vsako leto. Čim se približa pomlad. Apelarimo na policijo, naj stopi tem brezvestnejšem poštno na prste.

— Iz Popis živine. Vse lastnike konj, mežov, oslov in volov na ozemlju mestne občine ljubljanske opozarjamo, da morajo vso svojo, nad 3 leta staro živino takoj, nekasneje pa do 5. aprila 1929 nanovo prijaviti mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu, št. 7-I soba št. 1. Za ono živino, ki je vojaško že bila pregledana, naj prinese s seboj vojni stočni list. Kdor bi zamudil, ali celo opustil zgleditev, bo strogo kaznovan.

— Iz Predavanje dr. Josipa Wilfana odloženo. Akademski klub za Društvo narodov nam sporoča, da se predavanje dr. Wilfana zaradi nekaterih težkoč danes ne more vršiti. Čas predavanja se bo pravčasno objavil.

— Iz V oglejavo Rimske ceste. G. Iv. Oolob, trgovec z Železnico, bo dal svoj hiši na Rinski cesti št. 5 praznine lice. Koncem preteklega tedna so postavili oder na zadnji strani hiše, da jo bodo prebelili, na kar se bo tudi sprednji del hiše obnovil.

— Iz Vsem absolventom in članom O. G. B. A. Dne 19. t. m. se je vršil 1. redni občni zbor »Organizacije gradbeno rokodelskih absolventov v Ljubljani«. Iz izbranih poročil funkcionarjev odbora je bilo razvidno, da je »OGRA« na prvi poti in da ji je bil glavni namen v ustanovnem letu, urediti si organizacijo tako, da bo odgovarjala potrebam absolventov in tudi iste po možnosti spopolnila odnoso posredovalca pri njih zaposlenju. Namen organizacije pa je, združiti v svoj krog vse absolvente te šole in jim se tudi po absolviranju nuditi raznih pripomočkov, ki jih rabijo v praktičnem življenju svoje stroke, katerih si posameznik ne more nabaviti, kar pa je mogoče le v solidarnosti vseh. Enako »OGRA« po svojih močeh skrbi za skrajšati socialni položaj svojega članstva s tem, da se istega posreduje pri namestitvi ist. Tem potem pa tudi organizacijo splošno na področju grad-

bene stroke, da se leta v zadevi potrebnih strokovnih moči, kot so polirji, delovodje, nadzorniki itd. obračajo na naslov: »Organizacija gradbeno rokodelskih absolventov v Ljubljani, Janežičeva cesta št. 12.« Enako naj tudi vsi člani pošiljajo dopise na navedeni naslov, kakor tudi če nečlani, da se prijavi, ker cilj je, kot rečeno važen za vse. Večji krog, več uspeha! Odbor »OGRA«.

— Iz Zelite duhati vijolice? Izvolite se postaviti na vogal frančiškanskega mostu pred vzhodom v Wolfovo ulico! Tam vam diši — strašno, popolnoma idilično vaščansko. Spodaj je kanal in tik stranišče. Opozorjamo mestni fizikat. Te vijolice so vendarle za Ljubljano prebude.

— Iz Umrlivost v Ljubljani. V času od 13. do 25. marca je v Ljubljani umrlo 29 ljudi, od teh v bolnici 19. Umrli so: Novak Ana, tobačnica delavka 55 let Hrenova 17, Alojzija Marks, poštna uradnica 24 let Hrenova 4, Josip Premrč, zasebnik 77 let Vidovdanska 9, Ivana Neumann, žena trgovskega zastopnika 46 let Poljanska cesta 49, Fran Cveček, poštni poduradnik 52 let, Rožna dolina, Jerica Peterka, bivša služkinja 82 let Vidovdanska 9, Pravgri Urška, vdova poduradnika 50 let Svabičeva 7, Kajan Martin, zasebnik 74 let Poljanska 28, Cimerman Franja, mestna uboga Jepljeva 2 in dr. Fran Papež, odvetnik 90 let Gosposvetska 10. V bolnici so umrli: Nemeček Bogdan, sin delavca 1 leto brez stalnega bivališča, Dolžan Anton, sin hišarice Tešetiše, Rokavec Angela, hči postrežnice Imavec pri Novem mestu, Rozman Stanko, kočarjev otrok 1 leto Horjul, Likozar Helena, hči zasebnice 3 mesece Kranj, Lohkar Albina, hči posestnika 1 leto Bohanja vas, Prevec Rudolf, sin delavca 11 mesecev Vodovodna 11, Zima Marija, zasebnica 63 let Jesenice, Jakomin Avgust, delavec 26 let Uganje gorice, Gajšek Josip, ključavničar 21 let Golnik, Bardotsky Albert, mizarjski mojster in posestnik 65 let Aljaževa cesta 20, Zadnikar Leopold, posestnik 22 let Log, Goršek Janez, hlapec 62 let Kralja Petra trg 1, Kavčič Marija posestnica 70 let Hlevišce pri Rovtuh, Welfetz Ivan, železniški nadzornik v pok. 60 let Boršničeva 14, Kus Anton, dnuar 65 let K. Tomše Antonija, služkinja 32 let Kamna gorica, Jaklič Angela, posestnikova hči 26 let St. Rupert na Dolenskem, Mihelin Elizabeta, postrežnica 36 let Trbovlje.

— Iz Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija ljubljana vabi na predavanje, ki bo v petek 22. marca ob 20. uri v društvenem lokalu na Kongresnem trgu št. 1-I. Predava dr. inž. Miroslav Kasal o »Velikih železobetonskih mostovih, zlasti o najsmolejšem pri Brestu«. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

— Iz Pasijonska igra »I. N. R. Lc Vstopnice se dobe vsak dan pri dnevnih blaginjah v opernem gledališču. Rezervirajo se lahko tudi pisмено ali telefonično (tel. 2306). Opozorjamo občinstvo, da se pred predstavno dobo vedno še vstopnice pri blaginjah v dramskem gledališču.

— Iz Društvo učiteljev v Ljubljani bo imelo izredni občni zbor v četrtek 28. aprila ob 9. dopoldne na šentjakovski Soli. Dnevni red: 1. Društvena poročila. 2. Volitev častnih članic. 3. Predavanje prof. Minke Skabernotove: »Pedagoški teden na Dunaju«. 4. Slučajnost. Vabimo prisrčno in pozivljemo vse tovariše, da pokažejo zanimanje za razvoj društva, ki deluje že 30 let za povzdigo našega kulturnega in gnetnega položaja. 209-N

— Iz V počaščenje spomina g. Medenove daruje za društvo slepih Ivka Žerjav Din 100.

Iz Celja

— Iz Cvetna nedelja v Celju. Tudi v Celju so dobile ulice in ceste v nedeljo sveteno lice. Proti župni cerkvi sv. Danijela na Slomškovem trgu so se že v jutranjih urah pomikale od vseh strani treme mladine, zardeli obrazov, nad katerimi so se majale butare vseh velikosti, okrašene z neketimi živobarvnimi, pisanimi papirnati trakov. Do 10. ure, ko je bil blagoslov butar in oljnih vej, se je cerkev napolnila do zadnjega kotička in pri vseh vratih so se gnetli zakasneli okoličani, ki so se zaman borili za vstop v cerkev.

— Iz Redna javna seja celjskega občinskega sveta, ki bi se morala vršiti že pretekli četrtek in je bila radi znane rešitve mariborskega velikega župana odpovedana, je sklicana v sredo, dne 27. t. m. zvečer ob 17.30 ur. Na dnevnem redu je zapisana nove občinske uprave, volitev in konstituiranje občinskih komisij in odsežev ter slučajnosti.

— Iz Dva nova občinska odbornika. Veliki župan je imenoval v celjski občinski svet namesto umrlega občinskega odbornika g. Valentina Komavljia železničarja v pokoju g. Franca Mikarija, namesto odstopivšega odbornika g. Tomaža Cvirna pa vpokojenega sreskega tajnika g. Josipa Ferka.

— Iz Umrla sta 22. t. m. v tukajšnji javni bolnici 77-letni krojač Franc Potnik iz Tapanja in 18-letni avto-mehanik Beno Podgoršek iz Celja.

— Iz Za društvo »Soča« je nabral g. Sebe na nekem godovanju znesek 120 Din, za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje.

— Iz Zaključek radio-tečaja ljudske univerze. Radio-tečaj celjskega ljudskega učilišča, ki je spretno in z vse pohvale vredno počitvalnostjo vodil šef tukajšnje brzojavne in telefonske terenske sekcije g. Faigel, je bil v petek 22. t. m. zaključen. Tečaj, ki je trajal skoro 3 mesece, je obiskovalo okrog 40 ljubiteljev radia.

— Iz Nasipanje cest v Celju. Mestna občina je dala pretekle dni nasuti novo obrežno cesto na Savinjskem nabrežju v vsej dolžini od kapucinskega mostu mimo mestne brvi do Jurčičeve ulice. Pozabili pa so gospodje na nekatere zelo prometne ulice v mestu, zlasti bi omenil Vodniško ulico, ki je v predelu med Kralja Petra cesto in meščansko šolo radi velikega blata za pešce skoro neprehodna.

Cambridge zopet zmagal

V soboto se je vršila tradicionalna veslaška tekma na Temzi med univerzama Cambridge in Oxford. Za regato je vladalo v vsej Angliji, zlasti pa v Londonu, ogromno zanimanje. Tradicionalna borba se je namreč vršila ravno stotič in zato ni čuda, da so vse obrežja ob Temzi napolnili stotine radovednih gledalcev. Borbi je baje prisostvovalo na en milijon gledalcev.

Ze dopoldne je bila polovica Londona na nogah. Dolge kolone avtomobilov in motorjev so se pomikale iz mesta proti obrežju, vsi vozovi so bili okrašen s svetlomodrimi ali temnomodrimi zastavicami. Temnomodra je barva Oxforda, svetlomodra barva Cambridgea. Dasi je bilo moštvo Cambridgea favorizirano — pri treningih so svetlomodri dosegli rekordne čase — ni manjkalo optimistov, ki so verovali v zmago Oxforda.

V mestu samem je bilo kakor izumrlo. Trgovine so bile zaprte, v šolah ni bilo pouka, delo po obratih je počivalo. Bil je pravi praznik za London. Ob 10 sta bila oba bregova Temze polna ljudi, na tisoče pa jih je čepelo na strehah in oknih. Med okrajema Putney in Lake je bilo gotovo nad polmilion ljudi.

Prvi so se pojavili Oxfordčani, takoj nato Cambridge. Množice so tekmovalce sprejele z nepopisnim navdušenjem. Moštva so pripravila čolna in točno ob 12.12 je dal starter po starem tradicionalnem običaju znamenje za start. Oxford je nekaj časa vodil, nato pa je prevzel inicijativo Cambridge. Po 1800 metrih je bila njihova regata za poldrugo dolžino pred Oxfordom in nekako 750 metrov pred ciljem so pričeli svetlomodri s končnim spurtom. V krasnem finishu je moštvo pustilo svoja nasprotnika za celih sedem dolžin zadaj. Zmagovalec je množica na cilju prirejela viharne ovicaje. Vsi oni, ki niso finiša videli in ki niso bili na cilju so pa po megafonih in ogromnih zvoniških skoro istočasno zvedeli za rezultat. Zanimivo je, da ima Cambridge ravno toliko zmag, kakor Oxford.

SAMO SE DANES!

Dvoje zaljubljenih

Velefilm bajne lepote

v glavnih vlogah

VILMA BANKY.

RONALD COLMAN

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

Telefon 2124 Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina v januarju

Generalna direkcija carin objavlja podatke o našem vnosu v januarju. V januarju smo vnosili 93.262 ton blaga v vrednosti 160.690.114 papirnatih ali 51.169.996 starih Din. Če primerjamo podatke o vnosu in vnosu v januarju, vidimo, da je naša trgovinska bilanca zaključila prvi mesec tekočega leta s pasivo v meslu 134.982.336 papirnatih ali 12.316.538 starih Din.

Uvoz je v primeri z januarjem lanskega leta nazadovol za 10.937 ton ali 13.27%, po vrednosti pa za 30.932.731 Din ali 5.23%. To nazadovanje je skoraj možno in razveseljuje, ne da se pa je točno ugotoviti, ali je posledica hude zime ali pa se je vnos prilagodil manjši kupni moči naših konzumentov. To se bo pokazalo šele v prihodnjih mesecih. Pri vnosu v januarju je nekaj značilnih pojavov. Tako smo vnosili 27.905 kg svinjske masti v vrednosti 443.068 Din, 51.759 kg moke v vrednosti 191.460 Din, 668 kg pšenice v vrednosti 2160 Din, 22.448.519 kg premoga v vrednosti 9.664.341 Din itd.

— Delovanje protizalazcev čiljskega solitra. Društvo protizalazcev čiljskega solitra je na svojem izrednem občnem zboru 4. t. m. v Valparaisu sklenilo, da podaljša svoje delovanje do 30. junija 1930. Razen tega je sprejelo za svojo članico tudi prodajno korporacijo, ki je bila ustanovljena v avgustu 1. 1928, tako da bodo odseji vsi interesi protizalazcev solitra združeni v rokah imenovanega društva. Temu primeru ne so se upravitelji tudi pravila v tem pogledu, da se je direktorij dovolilo več pravic, da bo zamogel hitreje poslovati. — Tudi angleško-čiljska združena solitarna korporacija v Njujorku, ki ni bila še član prodajne korporacije, je postala polnopravni član tega društva. Odseji bo celotna njena produkcija prodana po določilih društva, izvenjski sklopi, ki se nanašajo na tržišča združenih držav Severne Amerike.

— Čiljska vlada in produkcija solitra. Minister za soliter v Čile je v imenu predsednika republike z ozirom na sklepe društva protizalazcev solitra podal naslednjo izjavo: »O pričetku obnove Društva protizalazcev čiljskega solitra za dobo 10 let izraža čiljska vlada svoje zadovoljstvo na uspehih, doseženih v tem pogledu v l. 1928, in sicer ne samo v produkciji, ampak tudi v prodaji solitra. Vlada izreka svoje priznanje in zahvalo proizvajalcem na marljivem sodelovanju v prodajni organizaciji in izjavlja, da ne bo škodila sredstev, ko bo šlo za pomoč solitrni industriji, če bi ta želela povečati proizvodnjo in razširiti svoja tržišča. Da bo mogla doseči ta cilji, hoče vlada v korist te industrije uveljaviti vse odredbe, ki jih tozadevno nudi zakon o solitru.«

Szkule Jenő:

Suženj in Rimljanka

Roman.

Zavihtel sem se in skočil na streho sosedne hiše.

Kolena sem si opraskal, drugače se mi pa ni zgodilo nič hudega. V normalnih razmerah bi si bil zlomil vrat. Toda ljubezen premaga vse in tako sem na njenih krilih srečno odnesel pete.

S sosedne hiše sem prav lahko prišel na tla. Spustil sem se po vitkem jonskem stebri.

Bil sem svoboden, nisem pa vedel, kaj početi.

Kar mi je šinila v glavo srečna misel:

— H Gelasemu pojdem. On me bo ščitil.

Noč je bila jasna. Ob hišah sem se plazil previdno naprej. Bal sem se, da bi ne srečal nočnih čuvajev, ki bi me neusmiljeno premlatili. Suženja, ki so ga zalotili pomoči zunaj, so lahko do krvi pretepli. Oblasti so namreč domnevale, da krađe.

Smrtina nevarnost me je pa šele čakala. Saj sem bil begunec. Kdorkoli bi me ujel, bi me lahko ubil.

Srečno sem prišel v ulico končarjev k škofovi hiši. Pobrabil sem kamen in udaril s njim po vratih.

XVI.

Sejanus aretira ubežnega suženja.

Škofov gost sem bil štiri dni.

Škof me je skrnil v sobico, kjer sem ležal ves dan na slamni. Tu nisem nikogar videl, pa tudi mene ni mogel nihče vidi.

Prepričan sem bil, da me Sejanus tu ne bo našel in da me bodo tudi birci tresvirjev zaman iskali.

Zrak v izbi ni bil posebno čist, kajti nad njo je bila prašina, kjer so namakali volno.

Dolčas mi je bilo in silno sem hrepenel po prejšnjem življenju, ki je bilo za vedno izgubljeno. Kakor hrepeni izgnanec po svoj domovini, tako sem hrepenel jaz po 20. stoletju, ki sem se ga komaj še spominjal.

Včasih sem planil pokonci in začel divje mahati s pestmi.

— Nazaj v 20. stoletje! — sem kričal ves iz sebe. Bilo mi je kakor brodolomcu v polarnih krajih, ki čaka pomladnih vetrov, da bi mogel odpluti na ledeni gori v toplejše kraje.

In res sem bil brodolomec. Vrglo me je na breg v staroveškem mestu, ki ga deli od mojega bivšega življenja mnogo strašnejša globina, nego je prostrano morje. Čas!

— Čas! — sem vzkliznil ves iz sebe, kakor da se je prikazalo pred menoj iz brezdanje globine grozno strašilo. Kako strašoten pojav je to! Roke in noge te pošasti segajo v neskončnost.

Zakril sem si obraz z rokami. Pravi čudež je bil, da sem mogel prenašati to življenje. Da ni bilo Frontine lepe rimske dame, ki je bila tako čudovito podobna moji ženi, bi bil že davno obupal.

Optična prevara je vzbudila v meni občutek, da zveste žene sploh nisem izgubil, marveč da je ostala pri meni. Zato strašnih izprememb v mojem življenju še opazil nisem. Toda zdaj, ko me je usoda ločila od Frontine, mislim na svojo osamljenost s tem večjo grozo.

Gelasemus mi je nosil v izbo tudi hrano. Prihajal je pa samo pozno zvečer, ko je bila že tema in ko so delavci že legli spat. Jedel sem isto, kar je imel na mizi škof. Žal je bila njegova kuhinja zelo slaba. Dobival sem posušene ribe, pečene polže, kuhan peteršili, kislo mleko in črn kruh. To je bilo vse, kar je premogla škofova kuhinja. Kuharja ni imel. Sam si je kuhal po zgledu starih svetnikov.

In spomnil sem se svetopisemskih besed:

— Anima plus est, quam alimentum.

Duša je važnejša od hrane.

Toda moja duša je prihajala vame samo še spat, pa tudi telo je vedno bolj pešalo.

Nastopilo je hladno deževno vreme.

Bilo je že pozno zvečer.

Škof je stal na pragu moje izbe in dolgo je govoril z menoj. Končno je vstopil in sedel na pručico. Zatopljen v težke misli, si je gladil sivo brado.

— Zakaj si tako otožen, sveti oče?

— Solza mu je kanila iz oči.

— Mislim, da sem zaman živel.

— Zaman živel?

— Da. Kaj pomaga, da sem toliko potoval po svetu in učil ljudi pošteno živeti. Človeštvo ne bo nikoli krščansko.

— Praviš, da ne bo krščansko?

Kupujte!

Citajte!

Princesko Zvezdano

Usmiljenke umorile dr. Cimbalo?

Senzacionalna aretacija treh usmiljenk v Kutni gori, ki so osumljene, da so umorile ruskega zdravnika dr. Cimbalo

Kakor smo že poročali, je pred tedni na zagoneten način umrl v Kutni gori tamošnji sekundarij, ruski emigrant dr. Cimbalo. Sprva so bile oblasti prepričane, da je postal dr. Cimbalo žrtev političnega atentata. Cimbalo je bil namreč pod carističnim režimom v Rusiji štabni častnik, po prevratu se je pa pridružil Vranglovi armadi, v kateri je zavzemal odlični položaj.

Toda obdukcija trupla je pokazala, da ne gre za zastrupljenje, marveč da je postal dr. Cimbalo žrtev podle in zavratne intrige. Njegovi osebni sovražniki so mu namreč v jed večkrat nasuli zmlatega stekla, ki je notranje organe razjedilo in tako težko poškodovalo da je zdravnik poškodbam podlegel. Dasi so oblasti napele vse sile, da izsledijo zločinca, se jim to ni posrečilo in zagonetni umor dr. Cimbalo je ostal nepojasnil.

V terek so orožniki v kutnogorski bolnici zaplenili tri plašče, kakršne nosijo strežniki in zdravniki pri ordinacijah. Plašči so bili last bolničarjev Špilira in Sykore. V žepih in šivih so našli orožniki zelo trd bel prašek. Toksikolog praeke tehnike dr. Švagr je ugotovil, da gre za zmlato steklo, s katerim je bil dr. Cimbalo umorjen. Orožniki so oba bolničarja aretirali. Pri zaslišanju sta trdila, da sta nedolžna. Izjavila sta, da gre najbrž za zaroto in da je njima zločinec natresel v žepi zmlatega stekla. Orožništvo je drugi dan zaplenilo v bolnici plašče vseh strežnikov in tudi primarijev plašč. Vse plašče so poslali v Prago, da jih preiščejo na kemičnem zavodu.

V nedeljo so pa orožniki v Kutni gori izvršili še druge senzacionalne aretacije, ki utegnejo misteriozni umor pojasniti. Ob 9 zvečer so bile aretirane tri usmiljenke in sicer sestre Beata, Egidia in Esmeralda, ki so bile v bolnici tri mesece zaposlene v kuhinji. Vse tri so osumljene umora dr. Cimbalo. Policija je zaplenila njihove plašče in vse njihove ročne kovčke. Na plaščih je odkrila sledove zdrobljenega stekla. Mikroskopična preiskava je pokazala, da je prah istoveten s prahom, ki so ga našli v zdravnikovih črevih pri obdukciji njegovega trupla. Na plaščih so se poznali sledo-

vi čiščenja in pranja. Vse kaže, da so skušale usmiljenke zabrisati vsako sled groznega zločina.

Aretacija treh usmiljenk je bila precej dramatična, ker so se vse tri orožnikom upirale, pa tudi ostale usmiljenke so dvignile velik hrup in trušč. Orožniki so jih naložili v avto in odpeljali v zapor. Aretacija je v Kutni gori vzbudila splošno senzacijo. Vse kaže, da je postal dr. Cimbalo žrtev zavratne osvete. Zdravnik je namreč večkrat usmiljenke radi površnosti in malomarnosti ozmerjal. Vsa javnost sedaj napeto pričakuje, kakšen bo konec te afele.

Coolidge se vrača domov

Ko se je bivši prezident Zedinjenih držav Calvin Coolidge pred dvema tednoma s soprogo preselil iz Pensilvanske ulice v Washingtonu v svojo privatno vilo v Northamptonu, je pomnilo to pravzaprav samo selitev iz enega Belega doma v drugega. Coolidgeu in njegovi soprogi ni prav nič žal, da je njuno sedanje bivališče vredno komaj toliko tisočakov, kolikor je bilo prejšnje milijonov. Osem let v Washingtonu je minilo kakor prijetne sanje. Zakonca Coolidge sta sedaj zopet doma v svoji privatni vili, ki je ostala taka, kakršna je bila, ko sta se preselila v washingtonski Beli dom. Oprema vile še daleč ne priča, da stanuje v nji bivši prezident bogate in mogočne države. Sobe so opremljene celo za naše razmere dokaj skromno, na stenah je nekaj skromnih akvarelov, na kamini stoji slika Coolidgevega prerano umrlega sina. Coolidge je nedavno objavil članek, v katerem pravi, da je izgubilo življenje s sinovo smrtjo zani in za njegovo soprogo vso mikavnost. Bivši prezident je postal namreč tudi novinar in baje zasluži zelo dobro.

Staromodno in priprosto je tudi hrastovo pohištvo v jedilnici, kuhinja je tipično ameriška, v drugem nadstropju je spalnica in kopalnica, v tretjem pa soba za goste. Tiho in skromno sta se vrnila zakonca Coolidge v zasebno življenje, v skromen Beli dom, ki se razlikuje od sosednih

samo po velikem drogu nad vhodom, na katerem izbošijo skavti vsak dan ameriško zastavo. Coolidgeov sin je bil namreč navdušen skavt.

Pogreb odrezane noge

V varšavski bolnici so amputirali nekemu Weinbergu levo nogo nad kolonom. Operacija se je posrečila in bolnik je okrevljal. Na zahtevo njegove rodbine so na namoščili amputirano nogo v Spirit in čez dva meseca so jo po vseh pravilih pokopali.

Pogreb amputirane noge se je vršil te dni. Pred varšavskim židovskim pokopališčem se je ustavilo več avtomobilov. Iz prvega je stopil sam Weinberg v spremstvu vseh svojih sorodnikov. Amputirano nogo so po cerkvenem obredu umili, zavili v belo platno, položili na nosilnice in pokrili s črnim suknom. Žalni sprevod je krenil na pokopališče, kjer je bil izkopan grob. Ko so amputirano nogo položili v grob in zasuli, je imel Weinberg daljši govor, v katerem se je spominjal zaslug svoje noge, zlasti njene žilavosti. Omenil je tudi, da se je vedno uspešno upirala revmatizmu in podagri. 70 let mu je zvesto služila, nikoli mu ni delala preglavice, končno je pa morala plačati svojo zvestobo pod kirurškim nožem. Vsi so plakali in tudi Weinberg si je brisal solzne oči. Na povratku s pogreba je izvil svojim prijateljem, da šele zdaj vidi, kako je bil navezan na nogo. Mož je odredil, da ga morajo po smrti pokopati kraj njegove amputirane noge v grob, ki si ga je že rezerviral.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Št. 10480.-29. ref. IX.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje izvršitev pleskarskega in slikarskega dela ter dobavo okenskih zaves pri zgradbi mestne stanovanjske hiše na Poljanah.

Potrebni ofertalni pripomočki in navodila se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2, II.

Ponudbe je vložiti pri gori imenovanem uradu najkasneje dne 3. aprila do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. marca 1929.

KLIŠEJE

VSEH VEST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISSAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA S O. Z. SV. PETRA VAS 22

>Mali oglasi<

Vsaka deseta 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglaš Dln 5.—

Pozor, hišni posestniki!

Posipajte svoje vrtove in dvorišča z dolomitnim peskom, ki vam ga dostavlja na dom G. Vodnik. Podružni št. 25, p. Ljubljana 7. Narodna sprejema tudi tveška „Jeklo“ na Starem trgu v Ljubljani.

Uradnik

s večletno prakso, zmožen slov. in nemške stenografije, strojepljenja vseh pisarniških del, šteje službo. Nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod „Zanesljiva moč“/511.

Ribje olje

sveže, najfinišče, norveško, iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim in sebam 257

Povabila se izvršuje (tlačno in solidno)

Klavirji,

pianini Bösendorfer, Höpfl & Heitzmann Förster, Stingl

so nesporno najboljši

Dobite jih za najmanjši obroke le pri trdkri

Affonz Breznik

Ljubljana Mestni trg 3.

15.000 kg suhega sena

dobrega. Natančnejše se poizve Cesta na Kodeljevo št. 8. 591

Knjigovodja-bilancist

in kalkulant, dospeel iz Južne Amerike, želi zaposlitve, najraje v večjem industrijskem podjetju. Cenil ponudbe na upravo lista pod št. 15. A./596.

Enonadstropno hišo

lipo, za trgovino, obrtnika, odvetnika, lekarno ali vpokoje, po- nujja zadnjkrat po nizki ceni 595 gora, Višnja gora.

Natakarico

majšo, pošteno, z nekaj kavčije, valjeno domačih del, sprejme s 1. aprilom I. M. Salamon, trgovina in gostilna, Zbeleva pri Polčkanah. 594

Majhno posestvo

v Avstriji pri Velikoven na Koroskem, lepo ravno ležeče, z dobro obranjenimi poskopi, z elektr. napeljav in gozdom za sečno ugodno napredaj. Poljskima date iz prijaznosti g. Viktor Gol v Dravogradu. 593

2 javorjevi spalnici

obstoječi vsaka iz 9 komadov, prodam. Spalnici sta svetlo, znotraj pomarančno politirani, lučeni ter z voškom vloženi. Postavljene kompletno v Ljubljano na dom ali bližnjo postajo za ceno 5500 Din. Štoifa Anton, mizar, Spodnje Loke, pošta Lufcovica pri Domžalah. 592

Spalne divane,

otomane

finice in vse tapetizirane izdelke kupite najceneje in najboljše pri

FRAN JAGER, tapetnik

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29. 34/L

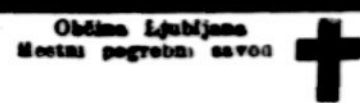
OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega računanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno 761

Banaška mlinska ind.strija d. d.

Vršac, Banat, Telefon 39.

Istotam najceneje napredaj kompletno tvornica za led.

V globoki žalosti naznanjam, da je moja srčnoljubljena mati, gospa

Elizabeta Vehar, vdova Kalčić

vpokoj. tob. tovarne,

v torek, dne 26. t. m., po dolgi, mučni bolezni, prevedena s tolažili sv. vere,

v 79. letu, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 27. t. m. ob 1/3. uri pop., iz

hiralnice sv. Jožeta na pokopališču k sv. Krtici.

V Ljubljani, dne 26. marca 1929.

Ivan Kalčić, sin

in ostali sorodniki.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev deviz in valut, borz-a naročila predum in kredit vsake vrste, eskompt in likvidacije te nakačila v in iz inozemstvo safe-depo sit: Ltd. Ltd.

Brzo avke: Kredit, Ljubljana — Tel: 101.040, 2457, 2 48 Interurban 27:6 8 1

37 L